

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. Quinam Beneficia liberè conferre possint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

gar. prout limitat Layman in c. Nosti. n. 5. de Elect. Alioquin enim illum, qui habet jus in re, sive titulum canonicum Beneficii, posse propriâ auctoritate vacantem ejusdem possessionem apprehendere absque alio Superioris, vel Judicis decreto, censet Pirhing tit. de Prabendis, n. 55. citans alios.

29. CONCL. IV. Per liberam Collationem confertur, & obtinetur Beneficium Ecclesiasticum, quando illud solo jure Prælati liberè, absque prævia Capitulari electione, vel præsentatione, confertur. Ita communis. Unde Barbosa loc. cit. num. 3. ait, quòd Collatio Beneficij sit à Superiore gratuito facta concessio. Et hæc alio nomine vocatur Provisio: quia is, cui est facta collatio, dicitur de Beneficio provivus, aut Beneficium de persona ejus quod provivum.

Per liberam collationem confertur Beneficium, & Collatio Beneficij, quid?

Q U Æ S T I O III.

Quinam Beneficia liberè conferre possint?

30. CONCL. I. Papa de Jure communi habet potestatem conferendi omnia Beneficia Ecclesiastica totius Mundi. Ita unanimis Catholicorum; & habetur expressum in Jure Canonico varijs in locis, ut c. 2. de Prab. in 6. & c. Si Papa. de Privil. in 6. & Clem. un. Ut lite pendente & c. ibi. Ad quem (Romanum Pontificem) Ecclesiarum, Personatum, Dignitatum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum plena & libera dispositio, ex sua potestatis plenitudine noscitur pertinere. Unde receptum dictum est, quòd Papa habeat concurrentem jurisdictionem cum omnibus Ecclesiæ Prælati: quinimò ipse est Ordinarius Ordinariorum.

Papa habet potestatem conferendi Beneficia totius Mundi.

31. CONCL. II. Tribus præcipuè modis Papa solet Beneficia conferre, videlicet jure præventionis, jure concursus, & jure devolutionis. Ita Rebuffus in Praxi, tit. de Devolutionibus, §. 46. & alii; idque ostenditur inductione.

Solet ea conferre tribus modis, videlicet

32. In primis Jure præventionis id fit, quando Romanus Pontifex cuiquam confert gratiam expectativam ad Beneficium primò vacaturum, arg. c. Dudum, & c. Licet Ecclesiarum. de Prabendis. in 6. cum concordantiis. Et hoc est speciale in Summo Pontifice, neque alteri concessum, quòd Beneficium, seu Præbendam nondum vacantem certæ personæ promittere, & jus ad illud dare queat, arg. c. Nulla. de Concess. Prabenda. Idque adeò verum est, quòd etiam promissis Beneficii vacaturi per Prælatum

Jure præventionis,

ssff rum

tum Papâ inferiorem facta nihil valeat, nullâque inducat obligationem, *c. Relatum. & c. Ex tenore. eod.* Ubi hujusmodi promissiones Beneficij vacaturi, etiam scriptis datæ, non teneantur; cum sint attentatæ contra dispositionem Concilij Lateranensis.

Jure devolutionis.

33. Deinde *Jure devolutionis* Beneficia Ecclesiastica conferuntur à Papa, quando propter negligentiam conferendi, vel moram eligendi ab inferioribus Ecclesiæ Prælati committam, vel potestas conferendi ab inferioribus devolvitur ad Summum Pontificem. Quia enim Ecclesiæ Cathedrales, & Regulares, ultra tres menses vacare, seu Prælato carere non debent, *text. clar. c. Ne pro defectu. de Election.* alia verò Beneficia intra semestre, seu sex menses conferenda sunt, *c. Nulla. de Concess. Præbenda.* Hinc, si ordinarij Electores aliquem intra præfatum tempus eligere, aut ei Beneficium conferre negligant, vel eligant, seu conferant illud indigno, jus eligendi vel conferendi Beneficium plerumque devolvitur ad proximum Superiorem, ac eo etiam negligente, gradatim ad Summum Pontificem, *c. Quamquam. de Elect. in 6. & cit. c. Nulla. de Concess. Præb.*

Collatio Beneficij ab Episcopo devolvitur ad Capitulum.

34. Veruntamen in hoc posteriori loco habetur specialis limitatio, dum statuitur, quod quando ad Episcopum spectat collatio Beneficij, & ipse ultra debitum tempus conferre distulit, tunc non ad Superiorem sive Metropolitanum, sed ad Capitulum devolvatur collatio illius Beneficij. Idque merito statutum fuit propter communionem, quæ est inter Episcopum, & Capitulum suum Cathedrale: quamquam hoc ipsum procedat duntaxat in Beneficijs, quæ pertinent ad Episcopum jure proprio; non autem in devolutis ad Episcopum propter negligentiam, vel delictum inferioris Collatoris, ut observat Abbas *in cit. c. Nulla. de Concess. Præb.* citans alios.

Limitatur hoc.

Et jure concursus, quomodo?

35. Tandem *Jure concursus* Papa conferre potest Beneficia Ecclesiastica, eò quod ipse cum quolibet ordinario Collatore concurrat in potestate & jurisdictione. Nam quamvis Papa potestatem conferendi Beneficia Ordinarijs contulerit, sibi tamen majorem reservavit, *c. Dudum. de Præbend. in 6.*

Quid juris, si idem Beneficium à Papa, & inferiore, duobus conferatur?

36. Unde de plenitudine potestatis potest Summus Pontifex quælibet totius Mundi Beneficia Ecclesiastica conferre, etiam nullâ interveniente negligentia inferiorum Collatorum ordinariorum: & tunc inter Papam & reliquos inferiores Collatores datur locus præventioni, ita ut qui prior contulit, ejus collatio

latio rata sit. Quòd si idem Beneficium à Papa uni, & ab Ordinario alteri collatum sit eàdem die, nec appareat, quæ collatio fuerit prius facta, erit potior conditio possidentis: si verò neuter possideat, præfertur is, cui Papa, vel ejus Legatus, contulit Beneficium, *text. clar. c. Si a sede. de Præb. in 6.*

37. CONCL. III. Post Papam ordinarius Collator Beneficiorum in sua Diœcesi est Episcopus. Patet hoc ex *c. Nullus omnino 16. q. 7. & c. Cum ex injuncto. §. fin. de Hæreticis*, ibi: *Ad cuius (Episcopi) officium tam institutio, quam destitutio Sacerdotum noscitur pertinere.* Hinc Abbas *in cit. c. Cum ex injuncto. n. 2* ait, quòd Episcopus fundatam intentionem habeat super institutione, ac destitutione Sacerdotum, in Beneficijs suæ Diœcesis: & si alius sibi vendicat, probare debeat, jure speciali id sibi competere; quia de Jure communi ista pertinent ad Episcopum Unde de his inferioribus Collatoribus impræsentiarum non est necesse agere; cùm potius specialia jura, quæ nonnullis inferioribus Collatoribus competunt, inspicienda veniant.

Episcopus est ordinarius Collator Beneficiorum suæ Diœcesis.

Habet super his institutionem fundatam.

38. Quæres, quid censendum de Collatione Parochialium Ecclesiarum per Concursum? Resp. De hoc ex professo agi in Concilio Trident. *Sess. 24. de Reform. cap. 18.* Cùm enim maxime expediat animarum salutem, eas à dignis & idoneis Parochis gubernari: hinc Concilium ibidem saluberrimè decrevit, ut vacante Ecclesiâ Parochiali, interim, si opus fuerit, idoneus in ea Vicarius cum congrua fructuum portione assignatione constitutur, donec ipsi de Rectore provideatur. Exinde voluit, ejusmodi Parochias non arbitrio Episcopi, sed per Concursum esse conferendas.

Collatio Ecclesiarum Parochialium per Concursum, quæ?

39. Porrò forma concursus hæc assignatur, ut vacante Ecclesiâ Parochiali intra decem dies, vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum, aliquot Clerici, ad Ecclesiam regendam idonei, coram deputandis Examinatoribus nominentur; vel, si ita pro Regionis more videatur magis expedire, per Edictum etiam publicum ad talem Parochiam aspirantes vocentur, & comparantes examinentur per Examinatores in Synodo Diœcesana deputatos: & qui peracto examine idonei judicati fuerint ætate, moribus, doctrinâ, prudentiâ, aliisque rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, Episcopo denuntientur. Ex quibus deinde Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit; ipsique, & non alij, Parochia conferatur, prout amplius habet Concilium Trid. *loc. cit.* Verùm ab hoc Concur-

Forma dicti Concursus.

quid cen-
sendum de
Primis pre-
cibus Impe-
ratoris?

41. & 42.

40. Quæres ulterius, quid sit censendum de Primis Precibus Imperatoris? Resp. Romanus Pontifex Imperatori recens electo, & à Papa confirmato, id postulanti, per speciales litteras concedere solet pro Ecclesijs Germaniæ singulare privilegium, virtute cujus in qualibet Ecclesia semel personam idoneam, sibi gratam & acceptam, ordinario Collatori nominare possit, qui ad Beneficium vacans, dummodò cæteroquin sic idoneus, omnino recipi debeat. Et hujusmodi nominatio per Romanorum Imperatorem facta dicitur proprio nomine, *Primæ Preces Imperatoris.*

Non debent
esse secun-
dæ.

41. Cæterùm prædictæ Preces Imperatoris sunt intelligendæ, dummodò idem Collator non nisi semel, id est, pro unico tantùm Beneficio gravetur: nam alioquin non primæ, sed secundæ Preces censerentur. Gravasse autem tunc censetur, si Preces ad effectum pervenerint, atque supplicans actu Beneficium illud obtinuerit: nam si hic Precibus renunciaverit, vel ex quocunque alio impedimento Beneficium illud non obtinuerit, nihil prohibet, quin Imperator novas Preces pro alio ad eundem Collatorem dirigere valeat.

In quibus
Beneficijs
non habe-
ant locum?

42. Ab his tamen Primis Precibus excipiuntur Dignitates Pontificales, & primæ post illas; ut Præposituræ, vel Decanatus; item Prælaturæ, primæque Dignitates in Monasterijs, & Ecclesijs Collegiatis. Excipiuntur etiam Beneficia, quæ pertinent ad Jus patronatus Laicorum: nam huic Pontifex nunquam censetur derogare, nisi id exprimat. Insuper Primæ Preces Imperatoris locum non habent, nisi ordinarius Collator ad minus quatuor Beneficia conferre possit: nam si unum duntaxat, vel alterum conferendum habeat, non tenetur ejusmodi Preces admittere. Quinimò hæc clausula, *Dummodò ipsi Collatores, & Collatrices, saltem quatuor Beneficia conferre habeant*, Litteris Pontificijs, Cæsareæ Majestati dictam facultatem concedentibus, inseri solet; ne alioquin facilè contingat, ut quis toto vitæ suæ tempore impediatur ab usu juris liberæ suæ Collationis. Engel *tit. de Prabend. n. 70. Wagnereck cap. Is cui.*

§. 2. eod. in 6.

QUÆ-